

Uchwała Nr2025

Rady Powiatu w Zamościu

z dnia 2025 roku

w sprawie przyjęcia Powiatowego programu terapeutycznego i pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy domowej w Powiecie Zamojskim na lata 2026-2030

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684) oraz art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Powiatu w Zamościu uchwala, co następuje:

§1.

Przyjmuje się Powiatowy program terapeutyczny i pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy domowej w Powiecie Zamojskim na lata 2026-2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Zamościu.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

KIEROWNIK
Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej
w Szczepieszynie

Czop
mgr Dominika Czop

[Signature]
RADCA PRAWNY

mgr Władysław Gajewski
LB/Ch 127

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) do zadań własnych powiatu należy m.in. opracowywanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Aktualny Program obowiązuje na lata 2022-2025. W związku z powyższym koniecznym jest przyjęcie Powiatowego programu terapeutycznego i pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy domowej w Powiecie Zamojskim na lata 2026-2030.

KIEROWNIK
Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej
w Szczepieszynie

Czop
mgr Dominika Czop

RADCA PRAWNY

mgr Władysław Gajewski
LB/CN 127

**POWIATOWY PROGRAM TERAPEUTYCZNY
I POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ
DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ W POWIECIE ZAMOJSKIM NA LATA
2026-2030**

Spis treści

Wstęp	3
I. Podstawa prawna	3
II. Założenia ogólne	4
III. Miejsce i czas realizacji Programu	4
IV. Adresaci Programu	4
V. Realizatorzy i partnerzy Programu	5
VI. Cele Programu	5
VII. Monitoring i ewaluacja	8
VIII. Źródła finansowania	8
IX. Oczekiwane efekty realizacji	8
X. Sprawozdawczość Programu	8

Wstęp

Zjawisko przemocy stanowi poważny problem społeczny, który występuje powszechnie i narasta niezależnie od klasy społecznej czy statusu ekonomicznego. Przemoc może być zarówno źródłem, jak i następstwem dysfunkcji rodzinnych. Zjawisko to najczęściej dotyka grup szczególnie narażonych z racji swojej słabszej pozycji w relacjach społecznych, takich jak kobiety, dzieci oraz osoby starsze. Rozpoznawanie przemocy obarczone jest licznymi trudnościami, ponieważ osoby jej doznające oraz osoby stosujące przemoc, często niechętnie ją ujawniają. Efektywność wsparcia zależy od właściwej diagnozy problemu, adekwatnie podejmowanych działań oraz ich dostosowania do indywidualnej sytuacji osoby potrzebującej wsparcia.

Opracowanie i realizacja Programu są założeniami Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Zamojskim na lata 2026-2030. Program terapeutyczny i pomocy psychologicznej ma na celu zapewnienie wyspecjalizowanej pomocy osobom doznającym przemocy domowej, zagrożonym jej wystąpieniem, a także świadkom przemocy.

Program stanowi rozszerzenie i uzupełnienie działań realizowanych w trybie stałym w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie. Podkreśla potrzebę podjęcia profesjonalnych działań ukierunkowanych na niesienie wsparcia wobec osób doznających przemocy domowej.

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684); Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 911 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1388).

Program skorelowany jest z następującymi Programami:

1. Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;
2. Powiatowym programem przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Zamojskim na lata 2026-2030;

3. Powiatowym programem korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Zamojskim na lata 2026-2030;
4. Powiatowym programem psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Zamojskim na lata 2026-2030.

II. Założenia ogólne

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej będzie miało bezpośredni wpływ na zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Zamojskim. Zadanie zostanie osiągnięte poprzez realizację następujących założeń:

- Zwiększenie dostępności i możliwości działań profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, rozwijania diagnozy oraz edukacji społecznej.
- Zwiększenie poziomu wsparcia i ochrony osób doznających przemocy domowej:
 - w tym kobiet, mężczyzn, osób starszych, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych;
 - poprzez psychoedukację oraz działania wspierające (grupy wsparcia o charakterze terapeutycznym, konsultacje psychologiczne, wsparcie terapeutyczne nagłe i o charakterze przedłużonym, edukacja z zakresu przeciwdziałania przemocy).
- Podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Realizacja powyższych założeń doprowadzi do zwiększenia świadomości na temat zjawiska przemocy, podniesienia kompetencji w zakresie radzenia sobie z nią i jej przeciwdziałaniu. Pozwoli na budowanie prawidłowych postaw i wzmacnianie kompetencji i poczucia skuteczności u osób wychodzących z relacji przemocowych.

III. Miejsce i czas realizacji Programu

Program realizowany będzie w latach 2026-2030. Działania podejmowane będą w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie oraz na terenie Powiatu Zamojskiego, zgodnie z aktualnymi potrzebami mieszkańców.

IV. Adresaci Programu

Program skierowany jest do osób mieszkających na terenie Powiatu Zamojskiego, a w szczególności:

- osób doznających przemocy domowej;
- osób dorosłych i dzieci zagrożonych przemocą domową;
- świadków przemocy domowej;
- służb i instytucji działających na rzecz osób doznających przemocy domowej oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

V. Realizatorzy i partnerzy Programu

Program będzie realizowany przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie, przy współpracy z lokalnymi służbami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz na rzecz osób doznających przemocy domowej. Działania podejmowane na podstawie Programu będą obejmowały specjalistyczną pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej, zagrożone przemocą, jak również będące jej świadkami. Poprzez bezpośrednią oraz pośrednią współpracę, do programu zostaną włączone następujące służby i instytucje oraz organizacje:

- ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Zamojskiego;
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna;
- szkoły i przedszkola;
- prokuratura;
- sądy (w tym kuratorzy zawodowi i społeczni);
- policja i inne służby mundurowe;
- placówki służby zdrowia;
- społeczność lokalna;
- organizacje pozarządowe.

VI. Cele Programu

Cel główny:

Zapobieganie i ograniczanie zjawiska przemocy domowej poprzez rozwój systemu profilaktyki, zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doznającym i zagrożonym przemocą oraz podnoszenie kompetencji instytucji i społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Diagnoza profilaktyczna i środowiskowa problemu przemocy.

Zadania:

- gromadzenie przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie danych statystycznych dotyczących zjawiska przemocy domowej, w tym rodzaju oferowanego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, zagrożonych przemocą domową, jak i będących świadkami przemocy domowej na terenie Powiatu Zamojskiego, przy współpracy z instytucjami;
- coroczny raport na temat zjawiska przemocy domowej, w tym w zakresie rodzaju podejmowanych działań specjalistycznych: profilaktycznych, edukacyjnych (w tym psychologiczno-terapeutycznych), pomocowych i wspierających oraz liczby osób, które skorzystały z oferowanej pomocy, zawarty w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie.

Wskaźnik:

- liczba konsultacji psychologicznych przeprowadzonych z osobami, które doświadczyły problemu przemocy, odnotowana oddzielnie.

2. Realizacja działań z zakresu psychoprofilaktyki i psychoedukacji na rzecz osób zagrożonych wystąpieniem zjawiska przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Zadania:

- prowadzenie strony internetowej i profilu Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w serwisie Facebook, popularyzujących działania podejmowane przez Ośrodek oraz wskazujących na możliwości uzyskania pomocy i wsparcia;
- udostępnianie materiałów promocyjnych: ulotek, plakatów, wskazujących możliwości i formy uzyskania specjalistycznej pomocy dla osób zagrożonych przemocą, doznających przemocy i będących jej świadkami;
- prowadzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy oraz zagrożonych przemocą;
- organizowanie warsztatów i spotkań edukacyjnych związanych z tematyką przeciwdziałania przemocy domowej oraz budowaniem zasobów pozwalających na radzenie sobie z przemocą;
- upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej i rodzinnej.

Wskaźniki:

- liczba wyświetleń strony internetowej oraz postów na Facebooku;
- liczba opracowanych materiałów informacyjnych;
- liczba przekazanych materiałów promocyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz działalności ośrodka i innych instytucji wspierających osoby zagrożone przemocą domową i doświadczające jej;
- liczba szkoleń/spotkań edukacyjnych związanych z tematyką przeciwdziałania przemocy domowej, rozwiązywania trudnych sytuacji związanych z przemocą domową;
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach/spotkaniach edukacyjnych związanych z tematyką przeciwdziałania przemocy domowej, rozwiązywania trudnych sytuacji związanych z przemocą domową;
- liczba grup wsparcia dla osób zagrożonych przemocą lub jej doświadczających;
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia dla osób zagrożonych przemocą lub jej doświadczających;
- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

3. Udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, będącym świadkami oraz zagrożonym przemocą domową oraz zapewnienie im bezpieczeństwa (w tym schronienia).

Zadania:

- działania interwencyjne wobec osób doznających przemocy domowej, w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz na terenie powiatu;

- zapewnienie całodobowych miejsc w hostelu interwencyjnym dla osób w sytuacji kryzysowej, doznających przemocy domowej;
- wsparcie prawne dla osób doznających przemocy domowej, osób zagrożonych przemocą, a także świadków przemocy w formie konsultacji prawnych podczas dyżurów radcy prawnego;
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego oraz udzielanie wsparcia w ramach interwencji kryzysowej;
- prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych wzmacniających umiejętności rodzicielskie i wychowawcze, zwiększających kompetencje rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą;
- prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy z terenu Powiatu Zamojskiego;
- prowadzenie telefonu zaufania oraz poszerzanie zakresu jego działania.

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających z porad prawnych;
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej, w tym z pomocy w formie schronienia;
- liczba osób korzystających z porad psychologicznych w ramach interwencji kryzysowej;
- liczba grup wsparcia;
- liczba osób korzystających z grupy wsparcia;
- liczba przeprowadzonych rozmów telefonicznych mających na celu udzielenie wsparcia.

4. Zwiększenie poziomu kompetencji pracowników Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie oraz pracowników instytucji współpracujących.

Zadania:

- nawiązywanie współpracy między Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej a instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy;
- udział pracowników Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w szkoleniach i superwizjach pracy własnej, w celu zwiększania kompetencji i umiejętności skutecznej pomocy;
- udział pracowników Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w grupach roboczych dotyczących pracy z osobami doświadczającymi przemocy oraz zagrożonymi jej wystąpieniem.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej;
- liczba odbytych szkoleń i warsztatów w tematyce przemocy domowej;
- liczba odbytych grup roboczych dotyczących tematyki przemocy domowej.

VII. Monitoring i ewaluacja

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony w sposób systematyczny i obejmie działania ilościowe. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczepleszynie, we współpracy z innymi instytucjami, będzie gromadził dane dotyczące liczby osób objętych wsparciem psychologicznym, prawnym i socjalnym, a także analizował liczbę i charakter podejmowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i interwencyjnych. Ewaluacja Programu będzie prowadzona corocznie na podstawie zgromadzonych danych i sprawozdań, co pozwoli ocenić skuteczność oraz adekwatność podejmowanych działań. Wnioski z procesu posłużą do wprowadzania zmian i udoskonalania Programu w kolejnych latach. Wyniki monitoringu przedstawione będą w formie corocznych sprawozdań przekazywanych do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

VIII. Źródła finansowania

Program finansowany będzie ze środków budżetu państwa, z możliwością wykorzystania funduszy samorządowych oraz innych źródeł zewnętrznych, w tym programów ministerialnych. Pozyskane środki pozwolą na zapewnienie stabilności działań, rozwój oferty pomocowej oraz zwiększenie dostępności wsparcia dla osób doznających i zagrożonych przemocą domową.

IX. Oczekiwane efekty realizacji

Efekty:

- zapewnienie kompleksowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, zagrożonym wystąpieniem przemocy oraz świadkom przemocy domowej;
- wzrost umiejętności rozpoznawania sytuacji przemocowych;
- wzrost wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej;
- wzrost wiedzy na temat działania instytucji pomocowych na rzecz osób doznających lub zagrożonych przemocą;
- zwiększenie wrażliwości społecznej na problematykę przemocy domowej;
- wzrost kompetencji specjalistów pracujących w dziedzinie przemocy;
- wzrost świadomości na temat możliwych form wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, osób zagrożonych przemocą domową, świadków przemocy domowej;
- wzrost poczucia bezpieczeństwa i akceptacji u osób doznających przemocy domowej, osób zagrożonych przemocą domową poprzez specjalistyczne wsparcie;
- zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinach (spadek liczby osób uwikłanych w przemoc) z terenu Powiatu Zamojskiego poprzez profilaktykę i specjalistyczne wsparcie;
- podwyższenie jakości usług świadczonych przez osoby pracujące bezpośrednio i pośrednio z osobami doświadczającymi lub zagrożonymi przemocą, a także świadkami przemocy.

X. Sprawozdawczość Programu

Informacje o realizacji Programu zostaną przedstawiane Radzie Powiatu w Zamościu w ramach corocznych sprawozdań z zakresu działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

KIEROWNIK
Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej
w Szczepleszynie

Czop
mgr Dominika Czop